

Зелена книга
на Обща стратегия за устойчиво териториално
сътрудничество в трансграничния регион
Румъния-България

Проект

*Обща стратегия за устойчиво териториално сътрудничество
в трансграничния регион Румъния-България*

СЪДЪРЖАНИЕ

1 ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
2 ТЕРИТОРИЯ.....	4
3 ИНТЕГРИРАЩА ВИЗИЯ.....	5
4 СТРАТЕГИЧЕСКИ НАПРАВЛЕНИЯ В ПОДКРЕПА НА ВИЗИЯТА	7
4 ИЗВОДИ.....	30
ПРИЛОЖЕНИЕ: Матрица на свързването целите и политиките за развитие.....	32

1 ВЪВЕДЕНИЕ

Зелената книга на *Общата стратегия за устойчиво териториално сътрудничество в трансграничния регион Румъния-България* представлява инициатива на Министерство на регионалното развитие и публичната администрация от Румъния и на Министерството на регионалното развитие от България, както и на другите партньори в рамките на проекта "Общата стратегия за устойчиво териториално сътрудничество в трансграничния регион Румъния-България" (SPATIAL), внедрен в рамките на Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007г. - 2013г.

На нивото на Европейския съюз, сътрудничеството става все повече ключов елемент на териториалното развитие и съществен фактор в подкрепата на резултатите на устойчивия и дългосрочен растеж на регионите, на държавите и на Европейския съюз като цяло. Член 3 от Лисабонския договор, в сила на 1 декември 2009г., предвижда, между друго, насърчаването от Европейския съюз на икономическата, социална и териториална сплотеност, както и солидарността между държавите членки, отдавайки особено значение на понятието «териториална сплотеност», предназначено да отговаря на главните предизвикателства, свързани с глобализацията, промените в климата, демографските промени, сигурността, енергията. Стратегията Европа 2020, поставя акцент върху териториалната сплотеност в рамките на приоритета за благоприятно повишаване на включването, редом със социалната и икономическа сплотеност.

Настоящата *Зелена книга* си поставя за цел и детайлира стратегията за развитие за трансграничния регион Румъния-България до 2045г., определяйки рамката за сътрудничество и координация на действията в посока на развитието на трансграничния регион. В разработването на документа се имат предвид характеристиките на територията, нейната специфичност, еволюциите през последните години в областта на човешките ресурси, публичните услуги, деловата среда и др., с идентифициране на политиките, програмите и проектите, водещи до повишаване на конкурентноспособността, на устойчивостта, сигурността и на качеството на живота в района, с цел неговото превръщане в привлекателен, функционален и сплотен регион, истинска входна врата към Югоизточна Европа.

Основавайки се на *Общата стратегия за устойчиво териториално сътрудничество в трансграничния регион Румъния-България*, документът отговаря на въпросите на *Зелената книга относно териториалната сплотеност*, като има предвид и ръководните линии, предвидени от *Бялата Харта за единно европейско транспортно пространство* и териториални приоритети за развитието на ЕС,

уточнени в *Териториалната програма на Европейския съюз 2020*. Същевременно, предвидените политики за развитие и инвестициите за трансграничния регион Румъния-България са свързани с установените цели и задачи в Стратегията на Европейския съюз за Дунавския регион и предвидените интервенции в Плана за действие по СЕСРД, допълвайки с това *Стратегията за син растеж* (Blue Growth).

2 ТЕРИТОРИЯ

Трансграничният регион представлява територия от 71.930 км², обитавана от 5,104 милиона жители и включваща 16 административни единици на ниво NUTS III¹ (окръзи и области), съставлящи шест области за развитие на ниво NUTS II.

Карта на трансграничния регион Румъния-България; Източник: Министерство на регионалното развитие и публичната администрация, 2014 година

Трансграничният регион се намира под влиянието на четири важни града: столицата на Румъния - Букурещ, столицата на България - София, столицата на Сърбия - Белград

¹ Информация за териториите NUTS III са представени в резюме в приложение 1.

и Истанбул - най-важният търговски център на Турция. Характеристика на региона са седемте градове близнаци пристанище: Калафат-Видин, Бекет-Рахова, Турну Мъгуреле-Никопол, Зимнич-Свищов, Гюргево-Русе, Олтеница-Тутракан, Кълъраш-Силистра.

Въпреки влиянието на четирите столици, на територията на трансграничния регион има само два града с повече от 300.000 жители: Крайова и Констанца. Предизвикателство на района във връзка с мрежите градове е упадъкът на градските центрове като резултат от промишления упадък, като повечето градове, разположени по дължината на река Дунав са монофункционални градове. Упадъкът на градските центрове доведе до масова загуба на население - демографска промяна, като голяма част от младата работна сила мигрира към по-големите градове в Румъния и България или дори към други държави.

Липсата на свързаност представлява друг важен проблем в района, като по поречието на река Дунав са построени само два моста и същевременно се установява липсата на адекватна транспортна инфраструктура.

Управление на проблемите с промените в климата, водещи до значителни наводнения (особено в румънската част) и засушаването на земеделската земя поради липса на напоителна инфраструктура представлява друг сериозен проблем в района.

Съществуващото културно и природно наследство на нивото на трансграничния регион представлява важен ресурс в подкрепа на развитието, като оползотворяването на тази възможност е от значение, включително посредством проекти с общо въздействие.

3 ИНТЕГРИРАЩА ВИЗИЯ

Главното занимание на инициаторите и на авторите на документите се съсредоточава върху идентифицирането и систематизирането на главните предизвикателства, с които трансграничния регион, като единна територия, към която се подхожда интегрирано, в съответствие с предвижданията на *Европейската Харта за устройство на територията - Хартата от Торемолинос* (Испания, 1983г.), трябва да се справи за кратък, среден и дълъг срок, формулиране на единна визия за района, изхождайки от настоящото положение и идентифицираните предизвикателства, определяне на общи цели на нивото на региона, както и предлагането на политики, програми и проекти, предназначени да водят до постигане на определените цели.

Териториалната сплотеност, участието и включването, качеството и научното/професионално фундаментиране представляват трите основни принципа,

лежащи в основата на формулирането на визията *Общата стратегия за устойчиво териториално сътрудничество в трансграничния регион Румъния-България*.

Териториална сплотеност: Сплотеността ще следи интегрираното развитие между градската и селската среда и биосферата на Дунав и се осъществява с оперативен мениджмънт и с финансово участие на местните и централните публични администрации. Подкрепването на образец на полицентрично и уравновесено регионално развитие, осъществено посредством свързаността на градските и селските общности към екологичните и културните ценности е поето чрез предложената дългосрочна визия. В трансграничния регион Румъния-България ще бъдат насърчавани принципите на устойчивата икономика, насочена към съхраняване на биоразновидността и природата, към прилагане на приятелски настроени към околната среда технологии с цел ефективното използване на водните ресурси и енергия.

Участие и включване: намаляването на бедността в региона, развитието на конкурентноспособна територия за бъдещите жители, със спазване на тяхната идентичност, автономия и културно разнообразие представляват една приоритентните направления на Стратегията.

Качество и научно/професионално фундаментиране: Територията, предмет на Стратегията е комплексна, като планирането, координацията на човешките и материалните ресурси са съществени за нейното развитие, за избягване на грешки със сериозни последствия, особено в контекста на промените в климата.

Редица други елементи се имат предвид, също така, при фундаментирането на обединителната визия за дългосрочно развитие на трансграничния регион Румъния-България:

- Новаторството, познаването, предприемаческият дух, сътрудничеството ще бъдат поощрявани и подкрепени с оглед повишаване на конкурентноспособността на региона;
- Трансграничният регион ще бъде безопасно пространство за гражданите, бизнеса и посетителите като резултат от общите грижи на властите в Румъния и България за намаляване на престъпността;
- Трансграничният регион ще бъде пространство с големи възможности, в който местните жители ще имат достъп до по-добро образование, здравни услуги и съответстващи жизнени условия и за обитаване.

Разглеждайки трансграничния регион Румъния-България в по-широка перспектива, изтъкнати са комплексния характер и предизвикателствата, пред които е изправен едновременно с икономическия растеж, в контекста на асиметрично развитие и на различни административни системи. По този начин, проявява се по-подчертано

необходимостта от координация и сътрудничество за максимализация на предимствата и минимализация на разходите на близостта на териториите в двете държави.

Обезпечаване успеха в развитието на региона, като в същото време се имат предвид социалните и институционните предизвикателства, предполагат постигане на консенсуса, приемане на обща визия за бъдещето на района, ясно разбиране на действията, които трябва да бъдат предприети за постигане на целите, произтичащи от предложената визия. Без обща визия и стратегия, с които нещата да се случат, положителните аспекти в трансграничния регион, икономическите предимства, културното, природното наследство, разнообразието - могат да бъдат надвишени и анулирани от по-малко благоприятните аспекти, които са институционните разлики и неравното развитие. В рамките на песимистичен сценарий, без ангажимент за дългосрочните политики, може да се стигне до подчертаване на разликите, които могат да генерират източници на напрежение в региона.

В този контекст, предложената *визия от Общата стратегия за устойчиво териториално сътрудничество в трансграничния регион Румъния-България*, има предвид, до 2045г. трансграничният регион да се превърне в дунавски регион, в който съвместният принос на Румъния и България да доведат до свързване на местата и хората за укрепване на конкурентноспособна територия, в ценна природна и културна среда.

Произтичаща от Стратегията, Зелената книга поставя основите на стратегическата ориентация в трансграничния регион, фундаментираща краткосрочния, средносрочния и дългосрочния подход на развитието и внедряването на политиките. Въпреки това, тези стратегически документи не представляват цел по себе си. Те представляват средство, фокусиращо се върху развитието на партньорства, създадени около стратегически ареали, подкрепено от реалистични направления на политиката, визиращи ефективно действителността в трансграничния регион Румъния-България. Тези партньорства предполагат участието на всички институции на централно ниво и на нивото на административните единици на двете района, свързани с мулти и интерсекторното естество на елементите, характеризиращи трансграничния регион Румъния-България.

4 СТРАТЕГИЧЕСКИ ЛИНИИ В ПОДКРЕПА НА ВИЗИЯТА

Четири стратегически направления, отговарящи на четири стратегически цели представляват главни вектори, направляващи еволюцията на трансграничния регион към повишаване на свързаността, устойчивото развитие, оползотворяване на природните и културните ресурси, безопасността на гражданите.

Всякакво идентифицирано предизвикателство ще получи отговор посредством предложените политики, включени в специфични цели, обединени със своите ефекти на нивото на четирите стратегически цели. За всяка една от предложените политики анализът продължи по-подробно, изтъквайки програмите и проектите, които приложени допринасят, чрез обединяване и свързване, за постигане на предвидените резултати. Всичко това представлява конкретни инструменти, посветени на разширяването, модернизацията на наличната инфраструктура, опазване и възстановяване на околната среда или са насочени към подобряването на публичните услуги, както и развитието на деловата среда с подкрепа от страна на технологията или нови форми на управление.

Архитектурата на трансграничното сътрудничество Румъния-България за периода 2014г.-2030г. има предвид следните стратегически цели:

Стратегическа цел 1:

- Развитие на свързаността на градските и метрополитенските ареали в подкрепа на устойчиво полицентрично териториално развитие

Стратегическа цел 2:

- Укрепване ролята на дунавските градове чрез повишаване на атрактивността на публичното пространство и обезпечаване на комунални услуги и услуги от общ интерес за жители и туристи

Стратегическа цел 3:

- Укрепване на мрежата културни и природни ценности и нейно свързване с подобни мрежи в Дунавския и Черноморски райони

Стратегическа цел 4:

- Развитие на институционната способност, необходима за сътрудничеството, за повишаване на териториалната, икономическа и социална сплотеност

На нивото на трансграничния регион са идентифицирани за стратегически и приоритетни петнадесет проекти, изхождайки от прякото им влияние в постигането на общи резултати.

Зелената книга има ролята да изтъква предизвикателствата на настоящето и бъдещето, предложените мерки и начина, по който те допринасят за постигане на поставените цели.

Трансграничният регион Румъния-България има потенциал да стане

Въпреки че транспортът в трансграничния регион покрива речни

и морски транспортна форма, пътен и железопътен, както и въздушен транспорт, понастоящем наличната транспортна мрежа не успява да обезпечи добра свързаност между двете страни и нито лесен достъп на граничните райони до коридорите TEN T и до важните национални коридори.

Пътната и железопътната инфраструктура в трансграничния регион неравномерно е развита в Румъния и България, а общо, гъстотата на пътната и железопътната мрежи в двете държави се намира под средното европейско ниво. Регионът е обслужван от три международни летища в Румъния и два в България.

Важен елемент на достъпността в района е река Дунав, плавателен път част от паневропейски транспортен коридор № VII. Липсата на инфраструктурата за преминаване превръща река Дунав от свързващ фактор на региона със Западна Европа, от една страна и Югоизточна Европа и Средния Изток, от друга, в негъвкава граница.

От пространствена гледна точка, трансграничната територия има възможност от въздушно, сухопътно, речно и морско отваряне, обезпечавайки връзка между Централния Пентагон на Европейския съюз и Азия. В този контекст трябва да се изтъкне съществената роля на двете столици от гледна точка на свързаността на трансграничния регион. Метрополитенският район Букурещ свързва транспортните модули от Северна и Източна Румъния, Молдова и Трансилвания, докато през София са обезпечени сухопътни връзки с Гърция, Сърбия и Турция.

За оползотворяване на географското разположение са необходими инвестиции за довършване на IV-ти коридор, обезпечаваш връзката между изток-запад с европейското пространство, посредством осъществяване на връзката с Виена западно и Истанбул източно, продължавайки с мрежата ТРАСЕКА към Грузия и Азербайджан и на маршрута от IX-ти коридор, обезпечаваш свързаността в посока север-юг на европейското пространство, главно на Румъния, България и Гърция особено.

Възнамерява се изграждането на два нови пътни моста, предназначени да улеснят трансграничния трафик (в съответствие с подписания Меморандум между Европейската Комисия и България), развитието на пристанищната инфраструктура, обезпечаване на плавателността на река Дунав през цялата година.

Приоритетните интервенции за свързване на транспортната инфраструктура на трансграничния регион с мрежата TEN-T включват:

- ✚ Допълването на главната сухопътна мрежа TEN-T за свързване на градовете с регионална поляризираща роля.
  - Румъния: Крайова - Букурещ - Констанца, включвайки и околните поляризиращи центрове Дробета Турну Северин - Александрия - Букурещ и Гюргево - Букурещ
  - България: София - Пловдив, включвайки и околните поляризиращи Видин, Монтана, Враца, Русе, Велико Търново
- ✚ Свързване на градовете с околна поляризираща роля с разширената сухопътна мрежа TEN-T
  - Румъния: Дробета Турну Северин-Крайова и Констанца - Мангалия - Варна
  - България: Плевен - Русе - Разград
- ✚ Свързване на столиците Букурещ-София чрез сухопътната мрежа TEN-T
  - Румъния: Букурещ - Гюргево (мрежа TEN-T)
  - България: Русе - Плевен - София (разширена мрежа TEN-T) или през Русе - Велико Търново - Стара Загора - Пловдив - София (мрежа TEN-T)
- ✚ Свързване на пристанищните градове към мрежата TEN-T или разширената мрежа TEN-T
  - Румъния: Бекет, Корабия, Турну Мъгуреле, Зимнич, Олтеница, Кълъраш
  - България: Лом, Оряхово, Никопол, Свищов, Тутракан, Силистра.
- ✚ Свързване на пристанищните градове към транспортната речна мрежа TEN-T
  - Модернизация на пристанищната инфраструктура на споменатите преди пристанищни градове;
  - Повишаване на речната плавателност.

Дългосрочната, средносрочната и краткосрочната визии за развитие на региона са насочени в посока на развитието на трансграничното сътрудничество и социо-икономическата интеграция на територията, като установената в тази насока специфична цел касае **обезпечаване на инфраструктурата за развитие на пътническия и товарен транспорт.**

Пет пакета политики са предвидени в подкрепа на тази цел:

Политика 1.1.-а:

Интеграция на транспортните видове и тяхното свързване с европейската мрежа, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 1.1-б:

Свързване на дунавските пристанища с мрежата градове в трансграничния регион, която следва да се внедрява посредством средносрочни и дългосрочни програми и проекти

Политика 1.1-в:

Допълнително развитие на мрежата пристанища в зависимост от ролта и регионалната характеристика, която следва да се внедрява посредством

краткосрочни програми и проекти

Политика 1.1-г:

Обезпечаване на речно и морско корабоплаване в безопасни условия, която следва да се внедрява посредством краткосрочни програми и проекти

Политика 1.1.-д

Повишаване оперативната способност на квалифицирания персонал в областта на речния транспорт, която следва да се внедрява посредством постоянни програми и проекти, в зависимост от еволюциите в областта

Изтъкнати са четири проекта от общ интерес за обезпечаване на инфраструктурата за развитие на пътническия и товарен транспорт, с времеви хоризонт за подготовка и внедряване 2020 година:

- **Модернизация на транспортната мрежа TEN-T между Румъния и България с модернизация на преминаването Гюргево-Русе (пътен и делезопътен мост) и с осъществяване връзката в мрежата TEN-T на участъка София-Русе.** Проектът е предназначен да допринесе за повишаване достъпността в Балканския регион откъм мрежата TEN-T.
- **Изграждането на моста между Кълъраш и Силистра, проект, който ще допринесе за повишаване достъпността до южния район на ЕС откъм главната мрежа TEN-T.** Проектът включва пътен маршрут на румънския и българския бряг на река Дунав, виадукт за достъп на румънския и българския бряг, както и построяване на мост с дължина 1680 м.
- **Построяване на мост за свързване на пристанищата Турну Мъгуреле и Никопол, проект който допринесе за повишаване на достъпността в Балканския регион откъм мрежата TEN-T и има предвид: пътен маршрут на румънския и българския бряг, изграждане на виадукт за достъп на румънския и българския бряг и построяване на мост с дължина 850 м.**
- **Модернизация на терминалите и мощностите за акостиране на туристическите и товарните кораби, проект допринасящ за повишаване на достъпността в Балканския регион откъм речната мрежа TEN-T.** Проектът цели модернизация на пристанищата Калафат и Гюргево в Румъния и пристанищата Видин и Русе в България.

Съществуващият селскостопански, промишлен потенциал и на услугите подкрепя икономическото развитие в трансграничния регион Румъния-България и преодоляване статута на

Упадъкът на зависещите от един икономически отрасъл градове, селското стопанство, с подчертан характер на препитание, ниските получени постижения от оползотворяването на туристическите дейности, малкия дял на изследователско-

развойните дейности, спада на населението са главните предизвикателства, с които трябва да се справят окръзите и областите в трансграничния регион.

Структурирането на икономическата база, свързането ѝ с инфраструктурата комунални услуги се различава, определяйки от икономическа гледна точка конкурентноспособни зони или от друга страна необлагодетелствани зони.

Наличността на ресурсите (природни, енергийни, селскостопански ресурси, човешки капитал), както и наличието в съседството на мощни градски функционални зони (Букурещ и София) представляват предпоставки и двигател на икономическото развитие на трансграничния регион.

Поощряването на икономическите дейности чрез подобряване на факторите за локализация на предприятията, както и чрез повишаване капацитета на наличните човешки ресурси ще доведат до стабилизиране на населението в трансграничния регион.

Имайки предвид спецификата на района, възнамерява се предимно развитието на производствени дейности в транспортната област, включително развитието и модернизацията на свързаните услуги (поддръжка и ремонтни работи).

От друга страна, икономическата способност на двете столици предлага на трансграничния регион потенциал за развитие на разнообразие от функции в областта на промишленото производство, услугите, транспорта, образованието и изследването.

Особено място трябва да заемат политиките за развитие на съвместното изследване в новаторски и конкурентноспособни сектори на европейско и международно ниво, като пример в този смисъл е метрополитенският ареал Букурещ с изследователски инфраструктури в областта на супермощните лазери, на ускорителите на електрони и инструментите от ядрената физика.

Въпреки че делът на малките и средните предприятия в граничния регион в двете държави се намира под националното средно ниво, малките и средните предприятия представляват над 99,6% от дела на активните предприятия, както на ниво румънски окръзи, така и на нивото на българските области, представлявайки елемент на потенциала за бъдещо икономическо развитие. Подкрепването на малките и средните предприятия в посока на повишаване конкурентноспособността и на производителността трябва да бъдат приоритет за следващия период.

Съществен сектор на икономическия растеж на трансграничния регион е туризмът и свързаните с туристическата промишленост услуги. Едно от главните предизвикателства в оползотворяването на туристическия потенциал на трансграничния регион е превръщането на природните и културните ресурси в

икономически посредством модернизацията на настанителните структури, въвеждане на нови услуги, с оглед обезпечаване на допълнителен сигурен пазар спрямо пазарите в района на Средиземно море и Турция.

В окръзите и областите в трансграничния регион се увеличава броя активни предприятия, развиващи своята дейност в селскостопанската, горската и рибовъдната области през 2012г. спрямо 2008г. Селското стопанство се характеризира с неефективна структура, като преобладаващи са малките селскостопански експлоатации. Регистрира се спад на числеността на животните, на площта на овощните градини и лозята. Важен общ проблем, с който се сблъскват двете държави, включително в трансграничния регион е намаляване на напоителните системи. Въпреки че има добри показатели по отношение на производството на зеленчуци, особено в България, установяват се проблеми на нивото на тяхното преработване, вследствие на несъстоятелността на големите консервни заводи в някои райони, като последица от приватизациите, непоследвани от реструктуриране или преобразуване, в съответствие с новите условия на пазара.

Въпреки срещаните през последно време проблеми, селскостопанският потенциал е забележителен, както по отношение на земеделската площ, така и на производството на хектар, като са необходими решения за неговото оползотворяване. На ниво стратегия, предлагат се приоритетни действия като например създаване на пространства и технологии за веригите производство-преработка-реализация, както за зеленчуците и плодовете, така и за животинските рибовъдните и аквакултурните продукти.

Краткосрочната, средносрочната и дългосрочната визии за икономическо развитие на региона са насочени в посоката на интегрирани политики, осъществяване на връзка между икономическите сектори и изследователските центрове, технологично развитие, средства за проучване на пазара, както и развитие на човешките ресурси, като установената за това направление специфична цел има предвид развитие на жизнеспособни местни икономики, подкрепени от квалифицирани човешки ресурси.

Пет пакета политики са предвидени в подкрепа на настоящата цел:

Политика 1.2-а:

Повишаване приноса на местните предприятия в развитието на икономиката в трансграничния регион, която следва да се внедрява посредством краткосрочни програми и проекти

Политика 1.2-б:

Развитие на веригите селскостопанско производство за генериране на добавена стойност и защита на водните ресурси, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 1.2-в:

Развитие на услугите в областта на туризъма, в съответствие с международните стандарти за качество и безопасност, която следва да се внедрява посредством

краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и проекти

Политика 1.2-г:

Подкрепване на изследването, консултантски услуги за подкрепа на инициативите на предприемачите от местните общности, която следва да се внедрява посредством краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и проекти

Политика 1.2-д:

Обезпечаване на консултации и професионална подготовка за заетост, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Подкрепване на икономическото развитие в трансграничния регион Румъния-България чрез свързване на териториите към енергийните мрежи

Стратегията за развитие на Дунавския регион включва енергетиката като приоритетна област, върху която се съсредоточава стълба взаимосвързаност на Дунавския регион, като както Румъния (с ниска степен на енергийна зависимост - 22,7% през 2012г.) така и България (36,1% степен на енергийна зависимост през 2012г.) поставят сектора на енергетиката сред приоритетите за развитие.

Свързаните с инфраструктурата и услугите в сектора на енергетиката политики надвишават фактически нивото на една държава или район, като техният ефект и съдържание са резултат от националните и европейските инициативи и действия, например мрежата TEN-E.

На нивото на трансграничния регион, наличието на нискоколичествена гама конвенционални ресурси първична енергия установява като приоритет идентифицирането и развитието на алтернативни източници.

Също така, приоритет е и по-нататъшният растеж на дела на енергията от възобновяеми източници в общия разход енергия.

Специфични за трансграничния регион са политиките, насочени към подкрепване на еконоваторството в енергийната област, насърчаване на технологии, чийто ефект е намаляването на CO₂, както и добро управление на наличните ресурси.

Модернизацията, разширяването и взаимосвързаността на енергийната инфраструктура са предназначени да подкрепят на свой ред **обезпечаване на енергийната инфраструктура на територията, в условия на ефективност, конкурентноспособност и опазване на околната среда** - определена за тази зона на развитие специфична цел.

Политиките в енергийната област подкрепят други политики, способстващи и водещи до развитието на местната икономика, както и за повишаване качеството на живота в градските и селските райони в трансграничния регион. Предвидени са три пакета политики в подкрепа на тази цел:

Политика 1.3-а

Модернизация на инфраструктурата и на услугите в енергийния сектор, която следва да се внедрява посредством краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и проекти

Политика 1.3-б

Производство и използване на енергия, получена от възобновяеми източници, която следва да се внедрява посредством средносрочни и дългосрочни програми и проекти

Политика 1.3-в

Развитието на сътрудничеството в изследването по тематики, свързани с производството на еко енергия, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

С оглед повишаване способността за производство на незамърсяваща околната среда енергия може да бъде изтъкнат проектът на Хидротехническият комплекс Турну Мъгуреле-Никополе, със срок за внедряване 2017 година. Проектът си поставя за цел идентифициране на жизнеспособните икономически и финансови показатели за осъществяване и впоследствие на инвестиционните работи.

Подкрепване на икономическото развитие в трансграничния регион Румъния-България чрез разширяване на използването на цифровите технологии

Достъпът до познание и информация допринася за повишаване степента на мобилност на работната сила и включително икономическото развитие на района. Понастоящем, в трансграничния регион има разлика

по отношение на свързването с бродбанд интернет на селското и местното население, но и възможност за разширяване на достъпа на населението от селските и изолираните, необрагодетелствани райони, както и за развитие на публични пунктове с достъп до интернет.

Желае се краткосрочното и средносрочно повишаване на степента на свързване, както на ниво стопанства, така и на ниво ферми, както и разширяване на използването на интернета в предоставянето на услуги, например е-диагноза, туристически услуги, образователни услуги, интервенции в извънредни ситуации, както и насърчаването на пространствени модели на развитие или създаване на териториални бази данни.

Повишаване на свързаността посредством дигитална мрежа вследствие на партньорства публично-частно, респективно местни власти, частни фирми, изследователски центрове ще доведе до постигане на установената цел за това

направление на действие, респективно подобряване на комуникацията в трансграничния регион чрез развитие на бродбанд мрежата.

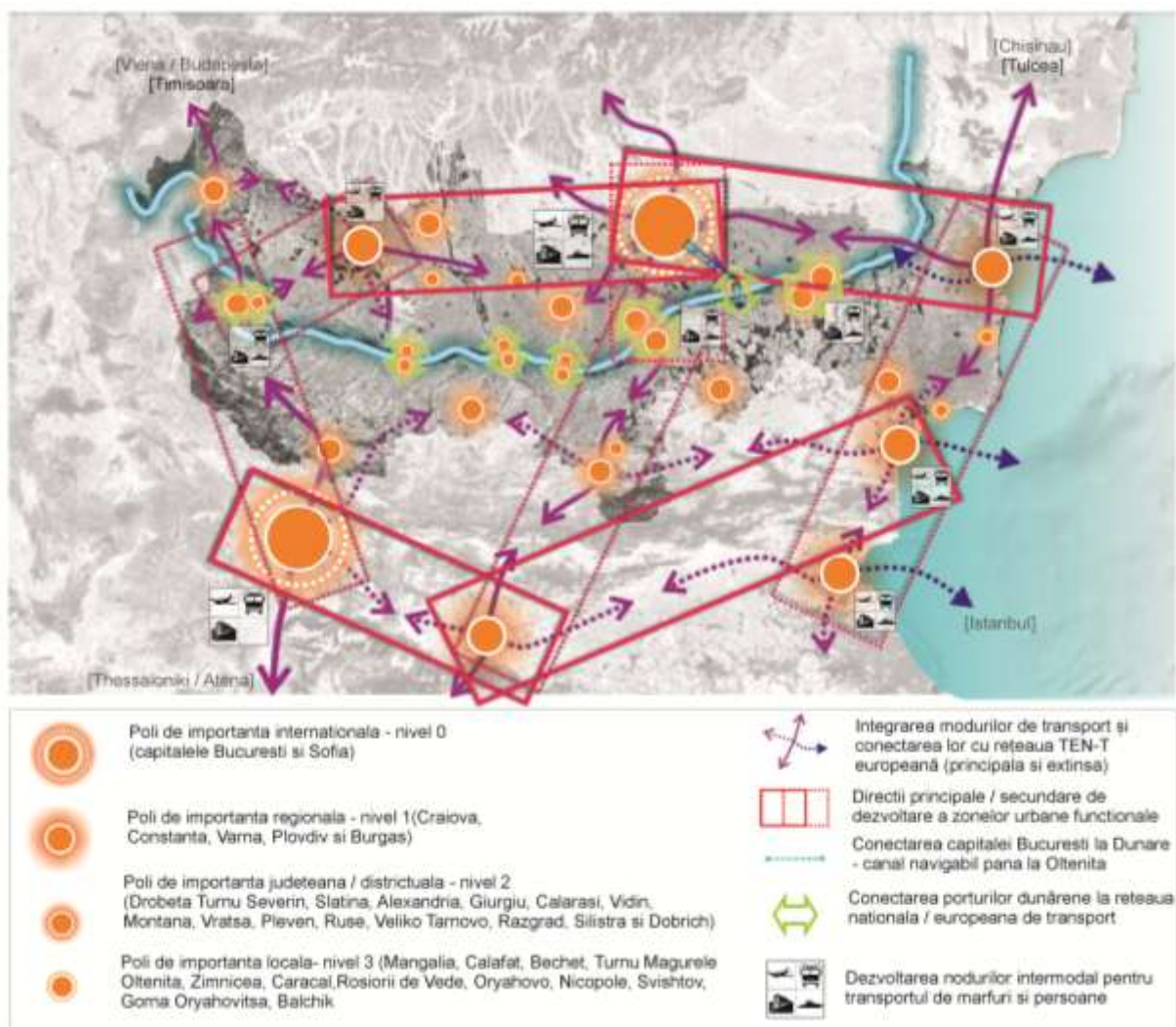
Два пакета политики са предвидени в подкрепа на тази цел:

Политика 1.4-а

Развитието на интернет инфраструктурата и свързването на лицата и фирмите, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 1.4-б

Развитие на форми цифрово информирание / комуникация, която следва да се внедрява посредством краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и проекти.

ЛЕГЕНДА

Международни полюси – ниво 0
(столиците Букурещ и София)

Регионални полюси – ниво 1 (Крайова, Констанца
Варна, Пловдив и Бургас)

Окръжни / областни полюси – ниво 2

(Дробета Турну Северин, Слатина, Александрия, Гюргево, Кълъраш,
Видин, Монтана, Враца, Плевен, Русе, Велико Търново, Разград,
Силистра и Добрич)

Интеграция на транспортните начини и тяхното свързване
с европейската мрежа TEN-T (главна и разширена)

Главни/второстепенни направления за развитие на
функционалните градски райони

Свързване на столицата Букурещ с Дунав - павателен
канал до Олтеница

Свързване на дунавските пристанища към националната/
европейската транспортна мрежа

Местни полюси – ниво 3 (Мангалия, Калафат, Бекет, Турну Мъгуреле
Олтеница, Зимнич, Каракал, Рошиории де Веде, Оряхово, Никопол,
Свищов, Горна Оряховица, Балчик)

Развитие на интермодалните възли за пътнически и
товарен транспорт

***Подкрепване на образованието,
здравната система, както и на
социални услуги, като фактори на
развитието на икономическите
дейности в трансграничния регион***

Както образователната, така и здравната система, в окръзите в румънската част и в областите на българската територия се сблъскват с дефицит на персонал. Здравната система разполага с малки цифри, под европейското средно ниво и по

отношение на капацитета на наличните здравни единици. Добре подготвено население и с добро здравословно състояние води до и способства развитието на дейностите, в които се вълчва и това води включително до икономически растеж. Затова, подкрепването на мерки в посока на изграждане на нови пространства за обучение и практически дейности, възстановяването и построяването на здравни заведения, както и възстановяването и оборудването на социални центрове са включени в действия, предвидени да се внедрят за кратък и среден срок в трансграничния регион.

В еднаква степен важно е да се окаже особено значение и да се подкрепват програмите и проектите, визиращи развитието на човешките ресурси в сектора на образованието, здравеопазването и социалните услуги.

Тези мерки са предназначени да предоставят на населението в трансграничния регион достъп до безопасни услуги, в организирани пространства, устроени и оборудвани в съответствие с европейските стандарти, с достатъчен и добре квалифициран персонал.

Насърчаването и внедряването на тези видове дейности ще доведе до развитието на човешкия капитал чрез обезпечаване на услуги от общ публичен интерес, установена за тази посока специфична цел.

Три пакета политика са предвидени в тази насока:

Политика 2.1-а

Обезпечаване достъпа до услуги в областта на образованието и здравеопазването в безопасна и хигиенична среда, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 2.1-б

Повишаване качеството на социалните услуги за необлагодетелствани групи, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 2.1-в

Обезпечаване развитието на човешкия капитал с обучителни и консултативни услуги, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Два проекта от общ интерес могат да се изтъкнат за подкрепа на развитието на човешкия капитал чрез обезпечаване на услуги от общ публичен интерес:

- **Предотвратяване на случаите заболяване в пристанищните градове в трансграничния регион**, проект визиращ създаване на условия за добро здравословно състояние за членовете на местните общности и за туристите, предотвратяване и справяне с извънредните ситуации, възникнали вследствие на злополуки и епидемии. Проектът цели създаване на Информационен център относно здравословното състояние в трансграничния регион (онлайн), обезпечаване на оборудване, лекарства за предотвратяване и прекратяване на епидемиите, организиране на специализирани работни срещи за предотвратяване на епидемиите. Проектът следва да бъде насърчаван и внедрен до края на 2018г.
- **Провеждане на тематични ателиета и лаборатории за практически занятия на младите хора от трансграничния регион**, проект визиращ развитие на подготвителни центрове за младите хора в интересни области за местната икономика. В рамките на проектите запланувано е обзавеждането на пространства за работа / изследване чрез новото обзавеждане на вече построени сгради, оборудване и мебели за ателиетата/лабораториите, закупуване на необходими материали и логистика, разработване на обучителната програма и на учебниците за курсовете по специалност, провеждане на обучителни програми. Проектът следва да се насърчава и внедрява за периода 2015г.-2020г.

Териториалното оборудване на трансграничната територия, фактор на конкурентноспособност

Лесният достъп на компаниите до площи за инвестиции, на индивидите до жилища или площи за построяване на жилища, наличието в близост на енергийните ресурси и на

комуналните услуги обезпечават развитието на икономическите дейности. Въпреки че понастоящем има малък дял население, свързано с канализационните системи в трансграничния регион и малък дял население, свързано с централната водоснабдителна система на румънската територия, има все пак бърз темп на разширяването на разпределителните мрежи питейна вода и на канализационните в целия трансграничен регион Румъния-България.

Поддържането по-нататък, за кратък и среден срок на разширяването на мрежата комунални услуги, водоснабдяване, канализация, обществен транспорт, чистота в населените места в трансграничния регион може да води до повишаване степента градоустройство, привличане на инвестиции, повишаване степента миграция на населението към тези населени места.

Мерките за мониторинг на качеството на питейната вода ще обезпечат намаляване риска от заболявания сред населението, предотвратявайки възможността от възникване на епидемии.

Във връзка със събирането на отпадъците, програмите и проектите, които ще бъдат внедрени ще трябва да обезпечат функционирането на отпадъци, отговарящи на специфичното законодателство в областта, което води до намаляване степента замърсяване в трансграничния регион на река Дунав.

Особено място в рамките на оборудването на трансграничната територия има и насърчаването и поддържането на плавателния транспорт за свързване на дунавските градове, както и създаване на регионален влак Дунав-Черно море-Средиземно море, който да обезпечавя връзката между градовете Букурещ-София-Атина-Варна-Констанца. Също така, на местно ниво, на нивото на трансграничния регион, ще бъдат подкрепени алтернативни транспортни форми (например каране на велосипеди), както за изминаване на малки разстояния между населените места, така и за практикуване на туризма.

Друго важно краткосрочно или средносрочно действие за обезпечаване и предоставяне на качествени публични услуги, е развитието на човешките услуги в областта на предоставянето на публични услуги.

Всички тези мерки могат да доведат до повишаване степента оборудване на територията на селските и градските райони, представляващи специфична цел на настоящото направление за действие.

Пет пакета политики са предвидени в подкрепа на тази специфична цел:

Политика 2.2-а

Обезпечаване на водоснабдителната инфраструктура с питейна вода, защитавайки наличните ресурси, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 2.2-б

Обезпечаване на канализационна инфраструктура, спазвайки условията по качеството на водата в река Дунав, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 2.2-в

Развитие на транспортната, мултимодална, сухопътна и речна система за повишаване на мобилността, използвайки предимно нискозамърсяващи горива, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 2.2-г

Обезпечаване на система за събиране на битови отпадъци, на отпадъците от строителството и от болниците, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 2.2-д

Обезпечаване на развитието на човешкия капитал чрез обучителни услуги в областта на предоставянето и мениджмънта на публичните комунални услуги, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

*Качество на обитаването -
фактор на икономическо
развитие и на повишаване нивото
благосъстояние в
трансграничния регион*

Както румънската, така и българската територия на трансграничния регион се характеризират, както с увеличаване броя на жилища, така и с повишаване степента на комфорт, в съответствие с публикуваните данни вследствие на последните

преброявания, провели се в двете държави. Качеството на обитаването, както със самото жилище, така и със съседните мощности, които могат да привличат населението към висококачествените населени места и да го отдалечат от нискокачествените.

Повишаване на атрактивността на градските и селските райони е определено от възстановяването на наличния застроен фонд, включително с цел повишаване на енергийната ефективност, обезпечаване на качествени местни пътища, възстановяване на общинското имущество, съживяване на промишлените райони и въвеждане в икономическия оборот на изоставените и замърсени площи, повишаване на публичността на общинското имущество.

Важна област в политиките относно атрактивността на обитаването е градското и предградско зелено пространство, необходимо за намаляване на високите температури от летния сезон. Допълнително, необходими са действия за устройство и модернизация на развлекателните места, басейни на открито и участъците от водните течения, които могат да се използват за развлекателни дейности, в условията на опазването на биоразновидността и на сигурност.

Всички тези мерки могат да водят до повишаване на атрактивността и качеството на обитаването в градските и селските райони, представляващи специфична цел на това направление за действие.

Три пакета политики са предвидени в подкрепа на тази поставена цел:

Политика 2.3-а:

Енергийно възстановяване на наличния построен фонд (сгради, инсталации), която следва да се внедрява посредством краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и проекти

Политика 2.3-б:

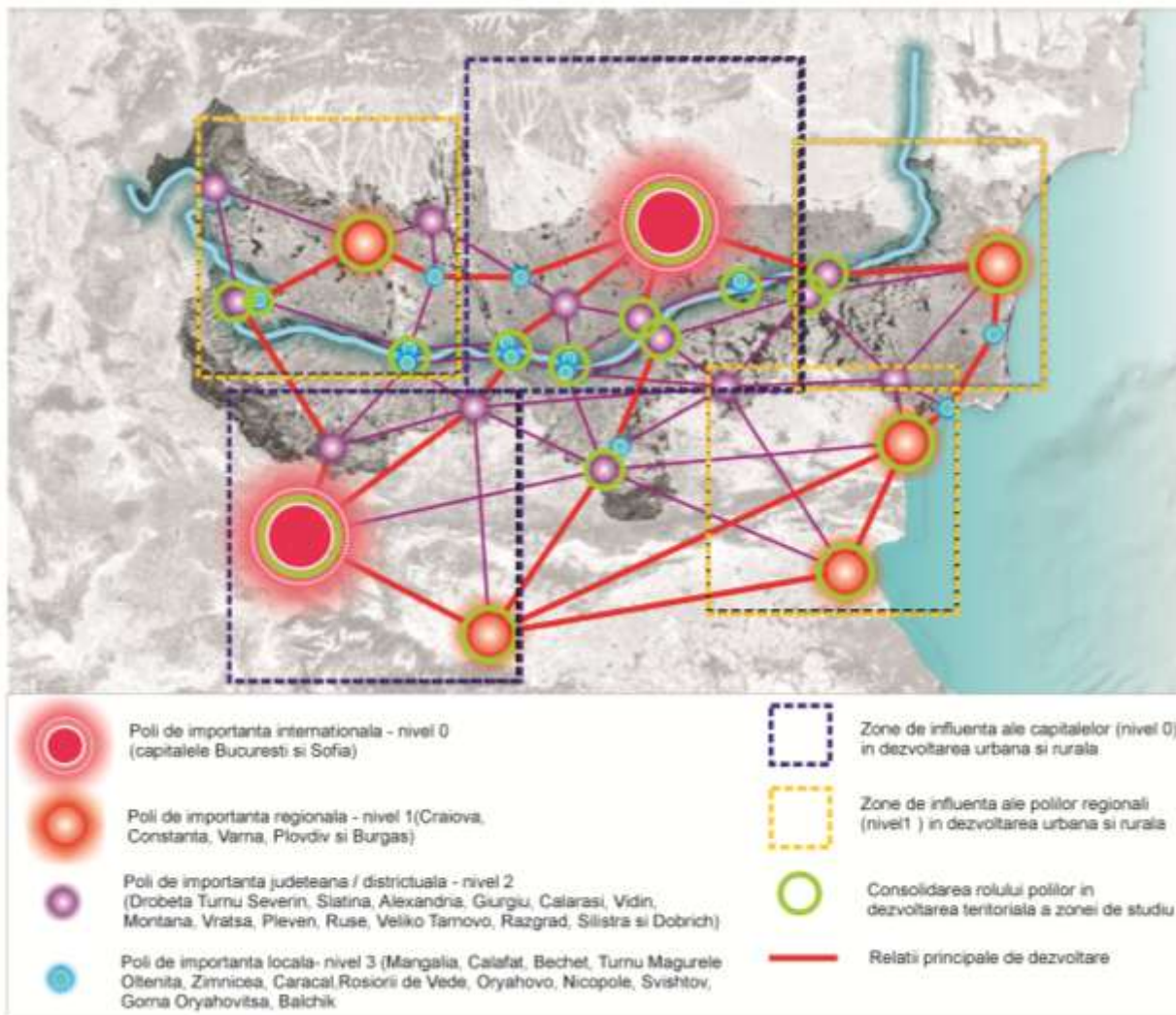
Развитие и възстановяване на централните райони и на засегнатите градски райони, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 2.3-в:

Устройство на районите за развлечение и практикуване на спортни дейности, която следва да се внедрява посредством краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и проекти

Два проекта от общ интерес могат да се изтъкнат за устройството на развлекателните райони и за практикуване на спортни дейности оглед повишаване атрактивността и качеството на обитаването в населените места в трансграничния регион, с времеви хоризонт за подготовка и внедряване 2018 година:

- **Насърчаване и оползотворяване на трансграничния ландшафт Румъния-България**, проект, визиращ създаване на леснодостъпни панорамни площадки с цел оползотворяване на Дунавския ландшафт и неговото включване в туристическите маршрути. Проектът има за цел идентификация и организация на пространствените информации за тридесет панорамни площадки, както и разработване на технически документации и осъществяване на инвестиции за построяване на панорамните площадки по поречието на река Дунав.
- **Развитие на културни и туристически маршрути и райони - Устройство на пространствата за къмпирене, разположени по дължината на река Дунав**, проект, целящ развитието на туризма на съседните на Дунав пътища за достъп и предпазливното оползотворяване на Дунавския ландшафт. Проектът има предвид идентифицирането и набелязването на пространствата, изграждане на необходимите мощности, създаване на пункт за управление/надзор, закупуване на велосипеди за използване под наем, закупуване на плавателни съдове за речно плаване за използване под наем (лодки с гребла).

ЛЕГЕНДА

Международни полусти – ниво 0
(столиците Букурещ и Софиа)

Регионални полусти – ниво 1 (Краиова, Констанца
Варна, Пловдив и Бургас)

Окръжни / областни полусти – ниво 2

(Дробета Турну Северин, Слатина, Александрия, Гюргево, Кълраш,
Видин, Монтана, Враца, Плевен, Русе, Велико Търново, Разград,
Силистра и Добрич)

Местни полусти – ниво 3 (Мангалия, Калафат, Бекет, Турну Мъгуреле
Олтеница, Зимница, Каракал, Рошиори де Веде, Оряхово, Никопол,

Свищов, Горна Оряховица, Балчик)

Влиятелни райони на столиците (ниво 0)
в градското и селското развитие

Влиятелни райони на регионални полусти (ниво 1)

Укрепване на ролята на полусти в териториалното
развитие на проучвания район

Главни отношения за развитие

Културно-историческото и етнографско и фолклорно наследство, оползотворяем ресурс в трансграничния регион Румъния-България

268 обекта на културното наследство от национално и международно значение, паметници, архитектурни комплекси, налични в трансграничния регион археологични обекти, са отбелязани в официалните документи на двете държави.

Оползотворяването на този ресурс от туристическа гледна точка налага, от една страна, възстановяването, защитаването и съхраняването на осезаемото наследство и от друга страна обезпечаване на достъпа до идентифицираните обекти за свързване на важните туристически пазари с районите с голяма гъстота от исторически и архитектурни паметници.

Достъпът до тези обекти може да се осъществи, било сухопътно, било за намиращите се паметници в близостта на пристанища по Дунав или с използване на пристанищната инфраструктура и развитието по този начин на круизния туризъм.

В еднаква степен важно е обезпечаването и насърчаването на неосезаемото наследство, на всички форми културна проява, литература, театър, фолклор, изобразително изкуство и др., чрез използване на новите технологии за представяне.

Действията, които се имат предвид за възстановяването на публични сгради за мултикултурни прояви, реставрирането и съхраняването на наследствените сгради, археологични обекти, обезпечаване на пътища задостъп, както и организиране на мероприятия, свързани с насърчаването на традициите и историята на територията в трансграничния регион могат да доведат до **увеличаване приноса на културното наследство на този район за европейския културен ландшафт**, установена за това направление на действие специфична цел.

Три пакета политики са предложени за постигане на тази специфична цел:

Политика 3.1-а:

Съхраняване и възстановяване на осезаемото наследство в туристическите райони, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 3.1-б:

Оползотворяване на недосегаемото имущество, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 3.1-в:

Насърчаване на специфичните културни ценности в трансграничния регион, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Съхраняване, защита и подобряване на природното наследство в трансграничния регион, важно условие за обезпечаване на устойчивото развитие

Трансграничният регион Румъния-България се характеризира с разнообразно и богато природно наследство. Поречието на река Дунав се допълва от природни резервати, обекти и паркове, специално защитени аквафаунистични зони, включително три биосферни резервата: един на територията на Румъния (Делтата на Дунав) и два на територията на България (Чупрене и

Сребърна). Район с голямо биологично разнообразие и природен ландшафт, трансграничният регион е подложен, на широки площи, на природни и антропоични рискове: голям потенциал от наводнения в някои райони, но и суша в други райони, райони с голям риск от свлачища, райони със сеизмичен риск, райони изложени на технологични рискове, ерозионни проблеми на румънското крайбрежие, включително в Делтата на Дунав.

Следователно, бъдещите действия ще трябва да имат предвид, както съхраняване на биоразновидността, така и борбата с рисковете, засягащи района, намаляване на отрицателните ефекти от природни явления, предотвратяване на промените в климата.

Съхраняването и възстановяването на природното наследство, като се има предвид специфичността на всеки район, насърчаването на тези ценности, тяхното оползотворяване по интегриран начин на ландшафта в трансграничния регион, в който въпроси, свързани със защитата се съчетават с икономически въпроси на развитието на инфраструктурата, на туристическото насърчаване представляват перспективни интервенции и възможни общи проекти, развити и внедрени в трансграничния регион.

Важна роля в обезпечаване на защитата на биоразновидността имат изследователските дейности, необходими във фундаментирането на демаршите, като съществено важно е сътрудничеството между академичните, изследователските институции и частната среда за намиране и внедряване на жизнеспособни решения и технологии.

Съхраняване качеството и здравето на естествените среди, наблюдаването на антропоичните отрицателни ефекти върху екосистемите, защитата пред природните и промишлените бедствия, изследователските дейности ще допринесат за постигане на определената за това направление за действие специфична цел, съответно съхраняване на биоразновидността и подобряване на екологичните условия.

Пет пакета политики са предназначени да доведат до постигането на тази цел:

Политика 3.2-а:

Защита и възстановяване на природната среда, която следва да се внедрява посредством краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и проекти

Политика 3.2-б:

Създаване на зеления коридор на река Дунав чрез обезпечаване качеството на въздуха и почвата, която следва да се внедрява посредством краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и проекти

Политика 3.2-в:

Устройство и възстановяване на екологичните условия на бреговете и повредените райони, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 3.2-г:

Развитие на способността за изследване и прилагане на мерки в областта на защитата и съхраняването на биосферата, която следва да се внедрява посредством

краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 3.2-д:

Развитие на способността за опознаване на биосферата на Дунав и Черно море, която следва да се внедрява посредством краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и проекти

Борбата с наводненията и промишленото замърсяване са приоритетни за устойчивото развитие на трансграничния регион

Имайки предвид големите рискове от наводнения, с които се сблъсква Дунавската равнина, както и редица реки, предимно в окръзите Мехединци, Гюргево, Констанца и област Монтана, както и голямото въздействие на промишленото замърсяване, мерките с цел съхраняване на биоразновидността и подобряване на екологичните условия трябва да се допълват със специфични мерки, които да имат

предвид двете директни заплахи за трансграничния регион. Насочените програми и проекти към подкрепване на форми планиране и интервенция, към обезпечаване на подготвени човешки ресурси и съответстващи оборудвания, допълващи представените преди мерки, могат да обезпечат консолидиране на способността за управление на рисковете и услугите за действие при извънредни ситуации, поета специфична цел за това направление за действие.

Два пакета политики трябва да се имат в предвид за постигане на тази специфична цел:

Политика 3.3-а:

Насърчаване на съвместните инвестиции за устройство и съоръжения, необходими в предотвратяването на наводненията, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 3.3-б:

Координация на действията по предотвратяване и борба с промишлените рискове, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

ЛЕГЕНДА

Международни полюси – ниво 0

(столиците Букурещ и София)

Регионални полюси – ниво 1 (Крайова, Констанца

Варна, Пловдив и Бургас)

Окръжни / областни полюси – ниво 2

(Дробета Турну Северин, Слатина, Александрия, Гюргево, Кълъраш, Видин, Монтана, Враца, Плевен, Русе, Велико Търново, Разград, Силистра и Добрич)

Местни полюси – ниво 3 (Мангалия, Калафат, Бекет, Турну Мъгуреле, Олтеница, Зимнич, Каракал, Рошиории де Веде, Оряхово, Никопол,

Свищов, Горна Оряховица, Балчик)

Райони от туристически интерес – опазване и

оползотворяване на природните райони (природни резервати, паркове, зони Натура 2000 и др.)

Райони от туристически интерес – опазване и оползотворяване на построеното историческо и културно наследство

Входни пунктове и разпределителни посоки на туристите

Туристически веломаршрути по поречието на река Дунав

Подход към области от общ интерес за трансграничния регион Румъния-България

Планиране на развитието, идентифициране на районите на развитие с отрицателен трансграничен ефект, въпроси, свързани с дейността речен транспорт, качество на водата, водна фауна, повишаване на качеството на туристическите услуги в трансграничния регион, както и

обезпечаване безопасността на гражданите и туристите в трансграничния регион представляват области от общ интерес за националните администрации и на административните единици от двете държави.

Въпреки че имат административна организационна структура на територията и различна институционна структура, съществено важно е администрациите в двете държави да установят общи начини на сътрудничество и действие за оползотворяване на общи възможности за развитие.

Идентифицирането и използването на нови работни форми по плуридисциплинарни екипи, схеми за пространствено планиране, съвместно обсъдени и регламентирани след това в съответствие със собствените национални законодателства, комуникационни форми между публичните и частни фактори, както и активни форми последващо участие на частния сектор и на общностите от Дунавския регион във внедряването на съвместните проекти, представляват конкретни средства, допринасящи за **обезпечаване на форми на сътрудничество и управление в области от общ интерес**, идентифицирана за това направление на действие стратегическа цел.

Три пакета политики се имат предвид за постигане на тази специфична цел:

Политика 4.1-а:

Повишаване способността пространствено планиране в трансграничния регион, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 4.1-б:

Обезпечаване на формите консултации и взимане на решения относно инициативи и проекти от общ интерес, която следва да се внедрява посредством краткосрочни програми и проекти

Политика 4.1-в:

Укрепване на оперативната способност за намаляване на трансграничната престъпност, която следва да се внедрява посредством краткосрочни програми и проекти

В подкрепа на мерките за постигане на тази специфична цел идентифицирани са четири приоритетни проекта от общ интерес:

- **Трансгранична териториална обсерватория Румъния-България**, проект, визиращ организирането и усвояването на данните с пространствен характер на окръзите/областите в района на трансграничното териториално сътрудничество. Проектът следва да се развива и внедрява до края на 2017 година и има предвид: организиране на пространствените информации, необходими за планирането на Черноморското крайбрежие, организиране на пространствените данни, необходими за планирането на развитието на поречието на река Дунав, организиране на пространствените данни относно демографската, социално-икономическата, културната и за околна среда структура ТАЕ-та в района на трансграничното сътрудничество Румъния-

България, осъществяване на годишни наблюдения и доклади. Проектът е необходим за осъществяване на бъдещи тематични проучвания, секторни стратегии и за фундаментиране на публични или частни решения, национални или европейски относно осъществяване на съвместни инвестиции в областта на транспорта, енергетиката, важни икономически инвестиции, опазване на околната среда, борба с рисковете, генерирани от промените в климата.

- **Създаване на Консултативен Комитет на Дунавските пристанища**, проект, целящ укрепване на капацитета на управление на местните администрации и на физическите и юридическите лица в процеса на взимане на решение относно развитието на района, ще се развива и внедрява до края на 2016г. Проектът е необходим и за създаване на способността за представляване и покрепване на инициативи/проекти в организации като Дунавска Комисия или Международната комисия за защита на река Дунав.
- **Съвместен план за борба с трансграничната престъпност**, проект, визиращ намаляването и запазването на минимално допустимо ниво на формите трансгранична престъпност. Проектът ще се развива и внедрява до края на 2016 година и периодично до края на 2020 г.
- **Повишаване на способността за управление на свързаните с трансграничната престъпност въпроси**, като за проекта се смята, че може да доведе до прилагането на общи информационни и оперативни методи между отговорните институции. Проектът следва да се развива и внедрява за периода 2015г.-2020г.

Разглеждане на въпроси от общ интерес за трансграничния регион Румъния-България

Повишаването на мобилността, развитието на туристическите дейности, съхраняването и оползотворяването на културното и природно наследство представляват области от общ интерес, реални възможности за развитие на трансграничния регион Румъния-България.

Инвестициите в тези направления трябва да се основават на проучвания и анализи, изследвания, които да изтъкват общите възможности за развитие. Също така, по отношение на развитието на туристическите услуги особена роля има предлагането на решения за обезпечаване и повишаване информираността и безопасността на туристите.

Подкрепване разработването на планове на мобилност за пристанищните градове, развитие на информационни услуги за туристите, подкрепване на инвестициите в обезпечаване на безопасността на туристите в хотелите, както и подкрепване разработването на планове туристически маркетинг, планове за управление на

осезаемото наследство, както и за наблюдение на естествените среди представляват действия, предназначени да водят до координация на публичните и частните инициативи по въпроси от общ интерес, установена за това направление за действие специфична цел.

За постигането на тази специфична цел има се предвид използването на три пакета политики:

Политика 4.2-а Разработване на плановете относно мобилността за повишаване ефективността на транспортните услуги, която следва да се внедрява посредством краткосрочни програми и проекти

Политика 4.2-б

Обезпечаване на безопасни условия за туристите, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Политика 4.2-в

Осъществяване на изследователски програми в области от общ интерес, която следва да се внедрява посредством краткосрочни и средносрочни програми и проекти

Идентифицирани са два приоритетни проекта от общ интерес в подкрепа на мерките за постигане на тази специфична цел:

- **План относно мобилността за пристанищните градове в трансграничния регион**, проект, който ще доведе до повишаване на достъпността и мобилността в случая на пристанищните градове по видове сухопътен и речен транспорт. Проектът ще бъде развит и внедрен до средата на 2017 година и ще улесни, също така, взимането на решения относно разположението на логистичните възли от регионален и местен интерес.
- **Осъществяване на интегрирана информационна система и за услуги за туристите в пристанищните градове в трансграничния регион**, проект, развит и внедрен до средата на 2017 година и целящ повишаване доверието на туристите и на туроператорите. Проектът цели: осъществяване на информационни системи за културни и туристически ценности, реализиране на информационни системи за таксиметрови, медицински услуги, Полиция, правна помощ, както и закупуване на оборудвания и софтуери.

Ролята на институциите на публичната администрация в подкреване развитието на трансграничния регион Румъния-България

Въпреки че сътрудничеството между административните власти на окръжно/областно ниво и на ниво по-малки административно-териториални единици е слабо развито към настоящия момент, като се поощрява особено чрез проекти от общ интерес в рамките на Програмата за

трансгранично сътрудничество Румъния-България 2007г. - 2013г., налага се промяна в подхода, осъзнаване ролята на сътрудничеството в постигането на общите цели, от етапа на планирането и до етапа на оценка на резултатите.

Общата стратегия за устойчиво териториално сътрудничество в трансграничния регион Румъния-България подчертава значението на сътрудничеството и на укрепването на административната способност на местните власти на двата бряга на трансграничния регион за постигане на определените цели. По този начин, внедряването на стратегията ще се яви като процес на укрепване и развиване на администрацията, повишаване на оперативната способност в насърчаване на нови, приспособени техники и инструменти с цел постигане на поставените цели.

В тази насока се вписват и демаршите за развитие на оперативната способност на администрацията с оглед съпоставителна инвентаризация на получените на местно ниво резултати, в трансграничния регион за измерване на ефективността и на степента на задоволство на потребителите от определена услуга.

От същото значение е и развитието на подхода на партиципативното планиране посредством реално участие на частната среда, на неправителствените организации, на гражданите във взимането на решенията.

Този тип мерки подкрепват повишаване на оперативната способност на администрацията в управлението на местното развитие, специфична цел на това направление на действие.

Два пакета политики са взети предвид за постигане на тази специфична цел:

Политика 4.3-а

Осъществяване на система бенчмаркинг за услуги от общ интерес, която следва да се внедрява посредством краткосрочни програми и проекти

Политика 4.3-б

Използване на модерни методи и техники във въвлечането на общността в участническото планиране, която следва да се внедрява посредством краткосрочни, средносрочни и дългосрочни програми и проекти

5 ИЗВОДИ

Настоящият документ, *Зелената книга а Общата стратегия за устойчиво териториално сътрудничество в трансграничния регион Румъния-България*, е предназначена да послужи, редом с Общата стратегия и Плана за действие, за пътна карта за бъдещите предприети съвместни действия с цел развитие на трансграничния регион Румъния-България, направляващи както сътрудничеството на ниво

администрации и предлагайки същевременно полезен инструмент за частната среда и гражданите от двата бряга на река Дунав.

Важно е политиките да бъдат интегрирани на всички нива, да отговарят на нуждите на населението, живеещо в районите, определени / идентифицирани на най-уместно ниво.

ПРИЛОЖЕНИЕ: Матрица на свързането на целите и политиките за развитие

ВИЗИЯ НА РАЗВИТИЕТО

Трансграничен регион 2045г.:

Дунавският регион, в който съвместният принос на Румъния и България води до връзка между местата и хората за укрепване на конкурентноспособна територия, в ценнта природна и културна рамка.

Стратегическа цел 1: Развитие на свързаността на градските и метрополитенските ареали в подкрепа на устойчиво полицентрично териториално развитие				Стратегическа цел 2: Укрепване ролята на дунавските градове чрез повишаване на атрактивността на публичното пространство и обезпечаване на комунални услуги и услуги от общ интерес за жители и туристи.			Стратегическа цел 3: Укрепване на мрежата културни и природни ценности и нейно свързване с подобни мрежи в Дунавския и Черноморски райони			Стратегическа цел 4: Развитие на институционална способност, необходима за сътрудничеството, за повишаване на териториалната, икономическа и социална сплотеност		
Специфични цели				Специфични цели			Специфични цели			Специфични цели		
Специфична цел 1.1:	Специфична цел 1.2:	Специфична цел 1.3:	Специфична цел 1.4:	Специфична цел 2.1:	Специфична цел 2.2:	Специфична цел 2.3:	Специфична цел 3.1:	Специфична цел 3.2:	Специфична цел 3.3:	Специфична цел 4.1:	Специфична цел 4.2:	Специфична цел 4.3:
Оптимизация на корабоплавателния потенциал по река Дунав за увеличаване на пътническия и товарния транспорт	Развитие на жизнеспособна местна икономическа мрежа, подкрепена от постижни технологии и квалифицирани човешки ресурси	Обезпечаване на енергийната подкрепа за функционалността на територията в условия на ефективност, конкуренция и спазване на околната среда	Подобряване на комуникацията в трансграничния регион чрез развитие на бродбанд	Развитие на човешкия капитал чрез обезпечаване на услуги от общи публичен интерес	Повишаване степента териториално оборудване в селските и градските райони	Повишаване атрактивността и качеството на обитаването в градските и селските райони	Повишаване приноса на културното имущество на трансграничния регион в европейския културен пейзаж	Съхраняване на биоразнообразието и подобряване на екологичните условия	Укрепване на способността за управление на рисковете и на услугите за интенвенция в извънредни ситуации	Обезпечаване на формите на сътрудничество и управление в области от общ интерес	Координация на обществените и частни инициативи по въпроси от общ интерес	Повишаване на оперативната способност на администрацията за управление на местното развитие
Списък политики				Списък политики			Списък политики			Списък политики .		
Политика 1.1-а Интеграция на транспортните видове и тяхното свързване с европейската мрежа	Политика 1.2-а Увеличаване приноса на местните предприятия в развитието на икономиката в трансграничния регион	Политика 1.3-а Модернизация на инфраструктурата и на услугите в енергийния сектор	Политика 1.4-а Развитието на интернет инфраструктурата и свързването на лицата и фирмите	Политика 2.1-а Обезпечаване достъпа до услуги в областта на образованието и здравеопазването в безопасна и хигиенична среда	Политика 2.2-а Обезпечаване на водоснабдителна инфраструктура с питейна вода, защитавайки наличните ресурси	Политика 2.3-а Енергийно възстановяване на наличния построен фонд (сгради, инсталации)	Политика 3.1-а Съхраняване и възстановяване на осезаемото наследство в туристическите райони	Политика 3.2-а Защита и възстановяване на природната среда	Политика 3.3-а Насърчаване на съвместните инвестиции за устройство и съоръжения, необходими в предотвратяването на наводненията	Политика 4.1-а: Повишаване способността за пространствено планиране в трансграничния регион	Политика 4.2-а Осъществяване на плановете мобилност за повишаване ефективността на транспортните услуги	Политика 4.3-а Осъществяване на система бенчмаркинг за услуги от общ интерес
Политика 1.1-б Свързване на дунавските пристанища с мрежата градове в трансграничния регион	Политика 1.2-б Развитие на веригите селскостопанско производство за генериране на добавена стойност и защита на водните ресурси	Политика 1.3-б Производство и използване на енергия, получена от възобновяеми източници	Политика 1.4-б Развитие на форми цифрово информирание / комуникация	Политика 2.1-б Повишаване качеството на социалните услуги за необлагодетелствани групи	Политика 2.2-б Обезпечаване на канализационна инфраструктура, спазвайки условията по качеството на водата в река Дунав	Политика 2.3-б Развитие и възстановяване на централните райони и на засегнатите градски райони	Политика 3.1-б Оползотворяване на недосегаемото имущество	Политика 3.2-б Създаване на зеления коридор на река Дунав чрез обезпечаване качеството на въздуха и почвата	Политика 3.3-б Координация на дейностите по превенция и действие срещу промишлените рискове	Политика 4.1-б: Обезпечаване на формите консултации и взимане на решения относно инициативи и проекти от общ интерес	Политика 4.2-б Обезпечаване на безопасни условия за туристите	Политика 4.3-б Използване на модерни методи и техники във въвлечането на общностите в партиципативното планиране
Политика 1.1-в Допълнително развитие на мрежата пристанища в зависимост от ролта и регионалната характеристика	Политика 1.2-в Развитие на услугите в областта на туризма, в съответствие с международните стандарти за качество и безопасност	Политика 1.3-в Развитие на сътрудничеството в изследването по тематики, свързани с производството на еко енергия		Политика 2.1-в Обезпечаване развитието на човешкия капитал с обучителни и консултативни услуги	Политика 2.2-в Развитие на транспортната, мултиmodalна, сухопътна и речна система за повишаване на мобилността, използвайки предимно нискозамърсяващи горива	Политика 2.3-в Устройство на зоните, необходими за развлечение и практикуване на спортове	Политика 3.1-в Насърчаване на специфичните културни ценности в трансграничния регион	Политика 3.2-в Устройство и възстановяване на екологичните условия на бреговете и повредените райони		Политика 4.1-в: Укрепване на оперативната способност за намаляване на трансграничната престъпност	Политика 4.2-в Осъществяване на изследователски програми в области от общ интерес	
Политика 1.1-г Обезпечаване на речно и морско корабоплаване в безопасни условия	Политика 1.2-г Подкрепване на изследването, консултантски услуги за подкрепа на инициативите на предприемачите от местните общности				Политика 2.2-г Обезпечаване на система за събиране на битови отпадъци, на отпадъците от строителството и от болниците.			Политика 3.2-г: Развитие на способността за изследване и прилагане на мерки в областта на защитата и съхраняването на биосферата				

Политика 1.1.-д Повишаване оперативната способност на квалифицирания персонал в областта на речния транспорт	Политика 1.2-д Обезпечаване на консултации и професионална подготовка за заетост				Политика 2.2-д Обезпечаване на развитието на човешкия капитал чрез обучителни услуги в областта на предоставянето и мениджмънта на публичните комунални услуги			Политика 3.4-д: Развитие на способността за опознаване на биосферата на Дунав и Черно море				
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--